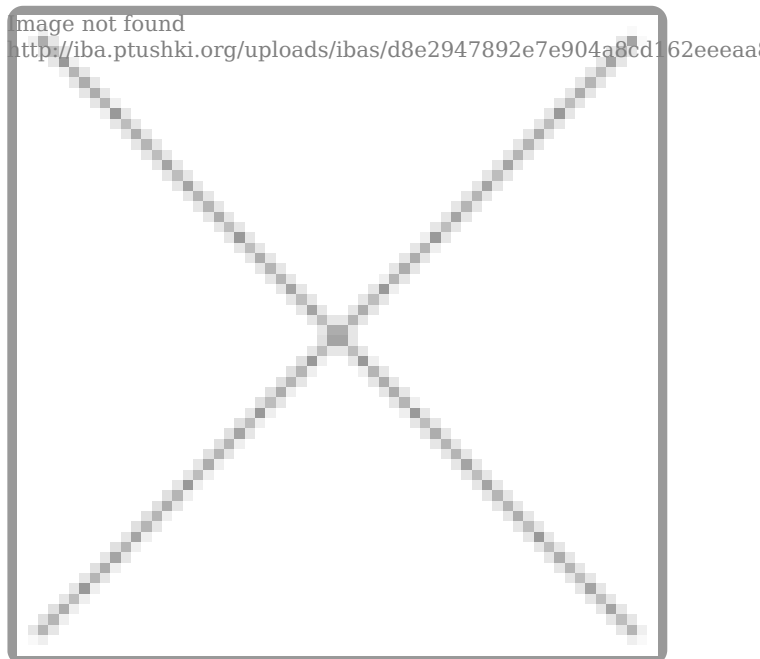
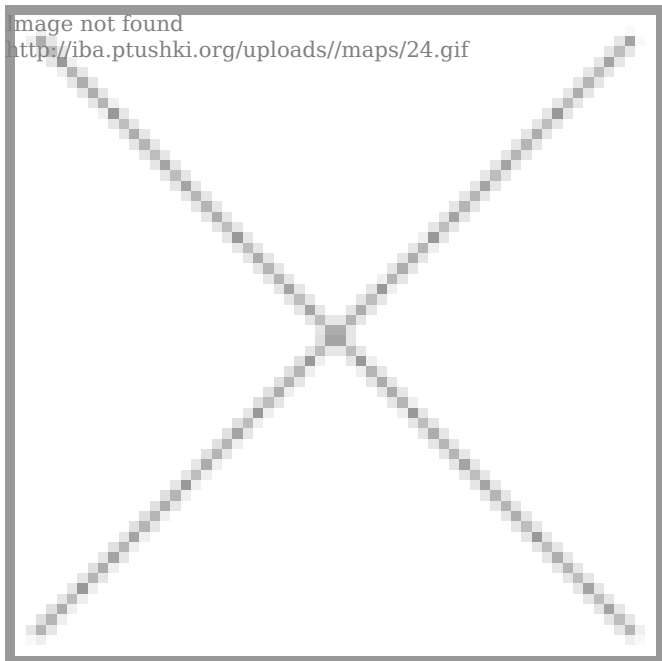

Назва ТВП: Старая Віць

© С. Левый

Код: ВУ042

Геаграфічныя каардынаты: 52°03' N 29°48' E

Адміністрацыйная прыналежнасць: Гомельская вобласць: Рэчыцкі раён, Хойніцкі раён

Плошча: 38402 га

Крытэрыі: В2

Нацыянальны прыродаахоўны статус: не мае

Міжнародны прыродаахоўны статус: ТВП рэгіянальнай значнасці

Агульнае апісанне:

Угоддзе ўяўляе сабой адзін з буйнейшых на Палессі мазаічны комплекс забалочаных лясоў, якія чаргуюцца з невялікімі балотамі, лугамі і занядбанымі палямі. Масіў знаходзіцца ў басейне ракі Віць, левага прытока Прыпяці. Агульны рэльеф тэрыторыі пакаты са слабым ухілам у паўднёвым кірунку. Разнастайнасць плоскаму нізіннаму рэльефу надаюць моцна згладжаныя старажытныя палескія мацерыковыя дзюны.

У структуры дрэвавай расліннасці дамінуюць карэнныя альховыя і саснова-шыракалістыя немаральныя лясы. Асаблівую прыродаахоўную каштоўнасць маюць шыракалістыя дубовыя і ясеневыя супольніцтвы, сярод якіх сустракаюцца дрэвы ва ўзросце 120-160 гадоў. Павышэнні рэльефу, асабліва мацерыковыя дзюны, заняты сасновымі і бярозавымі лясамі, значная доля саснякоў прадстаўлена лесакультурамі.

Практычна ўсе рэкі на тэрыторыі ўгоддзя каналізаваны, а большая частка балот і вільготных зямель асушаны. Тэрыторыя дрэнэецца сеткай каналаў, асабліва моцна разгалінаванай у паўднёвай частцы. У апошнія гады асушальныя сістэмы паступова выходзяць са строю, а землі забалочваюцца. Каналы зараслі воднай расліннасцю і ў многіх месцах перагароджаны бабровымі плацінамі. Тэрыторыі былых торфараспрацовак заліты вадой і знаходзяцца на розных стадыях аднаўлення. Прыбярэжная зона і мелкаводдзі пакрыты трыснягом, берагі параслі рознымі відамі вербаў і маладымі дрэўцамі бярозы пушыстай.

Асноўнай формай выкарыстання ўгоддзя з'яўляецца вядзенне на ім лясной гаспадаркі. На меліяраваных землях ажыццяўляецца сенакашэнне і выпас жывёлы, вырошчваюцца сельскагаспадарчыя культуры. Значныя плошчы выпрацаваных і залітых вадой тарфянікаў выкарыстоўваюцца для рыбнай лоўлі і палявання на вадаплаўную дзічыну.

Буйных населеных пунктаў у межах угоддзя няма. Шэраг вёсак (Старк, Бераснёўка і інш.) зараз з'яўляюцца нежылымі. Праз патэнцыяльную ТВП праходзяць аўтамагістраль і чыгунка, ёсць шэраг дарог з асфальтавым пакрыццём. Тым не менш, большая частка тэрыторыі даступна толькі для тэхнікі павышанай праходнасці.

Асноўныя біятопы:

Лясы – 64%, сельска-гаспадарчыя ўгоддзі – 20%, торфараспрацоўкі (у тым ліку затопленыя і якія не выкарыстоўваюцца) – 15%, іншыя землі (населеныя пункты, дарогі і інш.) – 1%.

Птушкі:

Чаргаванне забалочаных алешнікаў з адкрытымі прасторамі стварае ідэальныя ўмовы для жыцця драпежных птушак (арол-вужаед *Circaetus gallicus*, палявы лунь *Circus cyaneus*, малы *Aquila pomarina* і вялікі арляцы *Aquila clanga*, сокал-кабец *Falco subbuteo*

, сокал-пустальга *Falco tinnunculus*). Тэрыторыя ўтрымлівае самую буйную ў Беларусі групоўку малага арляца *Aquila pomarina*. Гняздуюцца тут і іншыя ахоўваемыя віды птушак: чорны бусел *Ciconia nigra*, шэры журавель *Grus grus*, зялёная жаўна *Picus viridis* і беласпінны дзяцел *Dendrocopos leucotos*.

Іншыя групы жывёл:

Разнастайнасць прыродных умоў угоддзя, асабліва наяўнасць буйных лясных масіваў, балот, вадаёмаў і вадацёкаў, а таксама сенакосных лугоў вызначаюць багатую відавую разнастайнасць наземных хрыбетных жывёл. З рэдкіх відаў фауны тут сустракаюцца соня арэшнікавая *Muscardinus avellanarius*, барсук *Meles meles* і выдра *Lutra lutra*. Каналы і рэкі насяляе бабёр рачны *Castor fiber*.

Стан рэдкіх відаў птушак:

Віды	Статус	Колькасць	Год/перыяд ацэнкі	Дакладнасць ацэнкі	Трэнды	Крытэрыі ТВП
Чорны бусел <i>Ciconia nigra</i>	гн	+	2004	П		
Арол-вужаед <i>Circaetus gallicus</i>	гн	7 п	2004	Д		В2
Луць палявы <i>Circus cyaneus</i>	гн	4 п	2004	Д		
Малы арлець <i>Aquila pomarina</i>	гн	28-30 п	2004	Д		В2
Арлець вялікі <i>Aquila clanga</i>	гн	0-1 п	2004	Д		
Сокал-пустальга <i>Falco tinnunculus</i>	гн	+	2004	П		

Віды	Статус	Колькасць	Год/перыяд ацэнкі	Дакладнасць ацэнкі	Трэнды	Крытэрыі ТВП
Сокал-кабец <i>Falco subbuteo</i>	гн	+	2004	П		
Журавель шэры <i>Grus grus</i>	гн	+	2004	П		
Жаўна зялёная <i>Picus viridis</i>	гн	+	2004	П		
Дзяцел беласпінны <i>Dendrocopos leucotos</i>	гн	+	2004	П		

Іншыя рэдкія і знаходзячыся пад пагрозай знікнення віды:

Нягледзячы на значную плошчу ўгоддзя, колькасць рэдкіх і ахоўваемых раслін тут невысокая, што звязана з праведзеным раней асушэннем гэтай тэрыторыі. Сярод відаў-чырвоакніжнікаў адзначаны цыбуля мядзведжая *Allium ursinum* і зубніца клубняносная *Dentaria bulbifera*, а таксама смалёўка літоўская *Silene lithuanica*, ахова якой прадугледжана Бернскай канвенцыяй.

Пагрозы:

Асноўнымі формамі антрапагеннай нагрузкі з'яўляюцца высечкі лесу, торфаздабыча і выпас жывёлы. Зніжэнне ўзроўню грунтовых вод у выніку асушэння тэрыторыі прывяло да павялічэння рызыкі ўзнікнення пажараў.

Высечкі лесу носяць інтэнсіўны характар. У найбольшай меры ад іх панеслі страты самыя каштоўныя ў фларыстычных адносінах карэнныя шыракалістыя лясы.

У другой палове мінулага стагоддзя тэрыторыя патэнцыяльнай ТВП перанесла значнае асушэнне для сельскагаспадарчых мэтаў і здабычы торфу. Пасля скарачэння гаспадарчага выкарыстоўвання па прычыне забруджвання зямель

радыёнуклідамі на асушаных тэрыторыях паўсюдна адбываецца паўторнае забалочванне асушаных тэрыторый.

Ад тарфяных пажараў нясуць страту, у першую чаргу, участкі лясоў і балот, на якіх працягвае дзейнічаць асушальная сетка і, як вынік, застаецца нізкі ўзровень грунтовых вод.

Рэкамендацыі па захаванню:

Для аднаўлення і захавання лясоў і балот тэрыторыі у натуральным стане неабходна стварыць тут рэспубліканскі ландшафтны заказнік са строгай рэгламентацыяй гаспадарчай дзейнасці. Патрабуецца таксама правесці мэтанакіраваныя работы па аптымізацыі гідралагічнага рэжыму пажаранебяспечных участкаў.

Крыніцы інфармацыі:

Скарбы прыроды Беларусі. – Мн.: Беларусь, 2005. – 215 с. (Інфармацыю падрыхтавалі: Дамброўскі В.Ч., Жураўлёў Д.В., Максіменкаў М.В., Скуратовіч А.М., Навіцкі Р.В.)

Складальнікі : Левы С.В.

** Выкарыстанне змешчанай тут неапублікаванай інфармацыі для навуковых публікацый без пісьмовай згоды яе аўтараў забаронена. У выпадку выкарыстання часткі кантэнту або старонкі цалкам на іншых інтэрнет-рэсурсах, абавязковая спасылка на аўтараў і сайт iba.ptushki.org*